

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **Z. Ch.**
státní příslušnost Ruská federace
t. č. pobyt v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty
Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní Lhoty

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 9. 2024, č. j. OAM-1144/VL-VL17-VL14-PS-2024, o zajištění v zařízení pro zajištění cizinců,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhá přezkumu výše specifikovaného rozhodnutí žalovaného: žalovaný jím žalobce zajistil v zařízení pro zajištění cizinců ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Dobu trvání zajištění žalovaný stanovil dle § 46a odst. 5 zákona o azylu do 15. 1. 2025.

II. Relevantní skutková zjištění vyplývající z obsahu správního spisu

2. Dne 27. 8. 2024 žalobce kontrolovala hlídka policie v dálkovém autobuse na lince Budapešť – Berlín. Žalobce se prokázal cestovním dokladem Ruské federace, neměl platné vízum, které by jej opravňovalo ke vstupu na území České republiky. Z cizineckého informačního systému vyplynulo, že žalobce žádným platným oprávněním k pobytu na území našeho státu nedisponuje.
3. Téhož dne rozhodla cizinecká policie o zajištění žalobce dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) za účelem jeho správního vyhoštění. Rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce na dobu dvou let cizinecká police vydala dne 27. 8. 2024. Z policejního protokolu o výsledku účastníka správního řízení ze dne 27. 8. 2024 se podává, že žalobce je státním příslušníkem Ruské federace, národnosti ingušské. Z Ruska odcestoval letecky do Istanbulu dne 20. 8. 2024, následně se přesunul letecky do Bosny a Hercegoviny, odkud pokračoval za pomoci převaděčů do Chorvatska. Dne 26. 8. 2024 odjel autobusem ze Záhřebu do Budapešti. Zde nastoupil na výše zmíněný linkový autobus směřující do Berlína. Žalobce by v České republice chtěl začít nový život. Je si vědom neoprávněnosti svého pobytu, avšak vyřízení víza je finančně nákladné. Žalobce upřesnil, že je svobodný, bezdětný, dosáhl základního vzdělání, pracoval jako zedník. Na území České republiky či jiných členských států Evropské unie států nemá žádné vazby či závazky. Odmítá se navrátit do Ruské federace kvůli mobilizaci. V armádě ještě nebyl, první povolávací rozkaz neuposlechl a skrýval se. Letos na jaře jej chytili a odvezli do sklepa, kde byl asi týden zavřený, bili jej. Následně obdržel další povolávací rozkaz. Žalobce se obává nelidského zacházení a mučení; vyloučil trest smrti. Nechce válčit na Ukrajině. Nemá dostatek finančních prostředků pro návrat do Ruské federace.
4. Dne 29. 8. 2024 podal žalobce žádost o mezinárodní ochranu. O mezinárodní ochranu nepožádal v žádném jiném státě.
5. Dne 3. 9. 2024 rozhodl žalovaný o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců. Konstatoval, že žalobce si je plně vědom nelegálního pobytu; sdělil pouze, že vyřízení víza stojí hodně peněz. Žalovaný připomněl, že žalobce z vlasti odcestoval legálně, cestoval i přes státy Evropské unie (Chorvatsko, Maďarsko), odkud odjel autobusem směřujícím do Německa. Žalobce v České republice není nikde hlášen k pobytu. Žádost o mezinárodní ochranu podal až po svém zadržení a zajištění cizineckou policií. Z jeho výpovědi nevyplývalo nic, co by mu bránilo v dřívějším podání žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný usoudil, že žádost podal pouze ve snaze oddálit realizaci správního vyhoštění. Žalovaný dále konstatoval, že v případě žalobce nelze účinně uplatnit zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu. O neúčinnosti zvláštního opatření v případě žalobce svědčí nejen jeho vědomé nerespektování právního řádu, ale také jeho zjevně účelové jednání spočívající v tom, že se mezinárodní ochrany začal domáhat teprve po svém zajištění. Žalovaný též

uvážil o individuálních okolnostech žalobcova případu. Závěrem odůvodnil délku zajištění. Dle žalovaného je žalobce oprávněn v průběhu správního řízení o udělení mezinárodní ochrany měnit důvody své žádosti, a proto nelze vyloučit, že jeho žádost bude zapotřebí posuzovat z hlediska naplnění podmínek předpokládaných § 12 až 14b zákona o azylu, nikoliv postupovat dle § 16 odst. 1 písm. g) téhož zákona. Stanovil tak dobu zajištění v délce do 15. 1. 2024, tj. 140 dnů, odpovídající základní lhůtě pro vydání rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, při respektu k § 27 odst. 1 zákona o azylu a s připočtením lhůty pro podání žaloby, lhůty pro rozhodnutí o jejím případném odkladném účinku, jakož i lhůty pro doručování.

6. Dne 10. 9. 2024 žalobce poskytl údaje k žádosti o mezinárodní ochranu. Zemi původu opustil z obav z války. Na vojenské správě jej mučili. Druhým důvodem jsou pak výhrůžky jeho rodině na podkladě krevní msty. Je muslim, bez politického přesvědčení. Cítí se zdrav, ale psychicky je na tom špatně. Správní orgán žalobce poučil o možnosti zajistit si lékařské vyšetření ve slyu § 10 odst. 5 zákona o azylu. Toho žalobce nevyužil. Dne 17. 9. 2024 žalobce při pohovoru ke své žádosti o mezinárodní ochranu nad rámec shora uvedeného za cíl své cesty označil Německo, kde chtěl začít nový život. Dodal, že má rodinu ve Francii a Německu.

III. Žaloba

7. Žalobce v první řadě napadenému rozhodnutí vytýká absenci individualizace a nezohlednění jeho konkrétní situace. Žalovaný ignoroval podle žalobce většinu jím uváděných skutečností a rozhodnout v rozporu s obsahem správního spisu.
8. Žalobce dále bez bližší konkretizace namítá, že žalovaný porušil nejen základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 odst. 2 a 4, § 3, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. správní řád, v platném znění, ale především čl. 8 Listiny základních práv a svobod.
9. Žalobce je přesvědčen, že žalovaný neodůvodnil dostatečně nemožnost uložit zvláštní opatření dle zákona o azylu. Domnívá se, že jediným argumentem žalovaného je, že by žalobce nevyčkal výsledku řízení a navázal by na svůj nelegální pobyt a cestu do Německa. To není pravdou, neboť žalobce měl od počátku zájem požádat o mezinárodní ochranu v České republice. Skutečnost, že linková doprava směřovala do Německa automaticky neznamená, že žalobce hodlal jet do Německa. Žalobce rovněž v žalobě prohlásil, že má vazby v České republice, včetně rodinného zázemí, a má zajištěno ubytování. Avizoval doložení potvrzení o zajištění ubytování. Tvrdí, že se bude zdržovat v České republice na „výše uvedené adrese“. Žalobce zdůrazňuje, že žádost o mezinárodní ochranu nepodal s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ale z obav z povinnosti narukovat do války.
10. Dle žalobce je postup žalovaného, který stanovil „maximální délku zajištění“ zajištění v rozporu se smyslem samotného institutu zajištění, resp. institutu prodloužení délky zajištění. Rozhodnutí je v tomto ohledu nedostatečně odůvodněno; je zcela paušalizované.
11. Žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí. Rovněž požádal, nechť je jeho žalobě přiznán odkladný účinek.

IV. Vyjádření žalovaného

12. Ve vyjádření k žalobě žalovaný navrhl její zamítnutí jako nedůvodné.
13. Své rozhodnutí považuje za dostatečně konkretizované a individualizované s odkazem na „příjezdovou historii“ žalobce. Své rozhodnutí má za zákonné a přezkoumatelné jak co do úvah o možnosti uložení zvláštních opatření, tak co do stanovení doby zajištění. V podrobnostech odkázal na obsah spisového materiálu.

V. Posouzení věci krajským soudem

14. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, jež jeho vydání předcházelo. Napadené rozhodnutí nahlédl i v intencích závěrů rozsudku Soudního dvora Evropské unie ve věcech C-704/20 a C-39/21 *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* ze dne 8. 11. 2022. Nezjistil přitom takové vady, k nimž by byl povinen přihlédnout i bez návrhu nebo které by způsobovaly jeho nicotnost (srovnej § 76 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“).
15. Dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.
16. Jádrem přezkumu v souzené věci je rozhodnutí o zajištění žalobce coby žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Stěžejní žalobní námitky brojí obecně proti nepřezkoumatelnosti a nezákonnosti napadeného rozhodnutí, v konkrétnostech proti absenci aplikace § 47 zákona o azylu a stanovené délce zajištění, resp. jejímu (ne)odůvodnění.
17. Dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může ministerstvo *v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se brozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, není-li takový postup v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*
18. Dle § 46a odst. 5 ministerstvo v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění, kterou lze prodloužit, a to i opakovaně, nejdéle na 180 dnů.
19. Dle § 47 odst. 2 téhož zákona může žalovaný rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3 zákona o azylu, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Mezi zvláštní opatření, jejichž uplatnění je třeba zvážit před vydáním rozhodnutí o zajištění podle citovaného ustanovení, patří povinnost žadatele o udělení mezinárodní

ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném žalovaným nebo povinnost osobně se hlásit žalovanému ve stanovené době (§ 47 odst. 1 zákona o azylu).

V.1 K nepřezkoumatelnosti a vadám napadeného rozhodnutí

20. Krajský soud přezkoumal úvahy žalovaného týkající se nezbytnosti zajištění a tyto považuje za dostatečné a přezkoumatelné. Je zcela nepochybné, že zajištění cizince znamená významný zásah do základních práv jednotlivce na nedotknutelnost jeho osoby a na osobní svobodu. Jde o citlivý zásah, jenž je akceptovatelný pouze za podmínek stanovených zákonem a v souladu s ústavním pořádkem. Každé zajištění cizince představuje závažný zásah do práva na osobní svobodu, chráněného čl. 5 Úmluvy, čl. 6 Listiny základních práv EU či čl. 8 Listiny. Je proto přípustné jen za striktně definovaných podmínek. Zajištění musí vždy sledovat vymezený účel a lze k němu přistoupit pouze tehdy, nemohou-li být v konkrétním případě efektivně uplatněna jiná dostatečně účinná, avšak mírnější, donucovací opatření.
21. Krajský soud odkazuje na konstantní a bohatou judikaturu, v jejímž smyslu se za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů považuje takové rozhodnutí, v němž nebyly vypořádány všechny žalobní námitky; dále rozhodnutí, z jehož odůvodnění není zřejmé, proč právní argumentaci účastníka řízení soud považoval za nedůvodnou a proč žalobní námitky považoval za liché, mylné či vyvrácené, rozhodnutí, z něhož není zřejmé, jak byla naplněna zákonná kritéria, případně by nepřezkoumatelnost rozhodnutí byla dána též tehdy, pokud by z rozhodnutí nebylo zřejmé, které podklady byly vzaty v úvahu a proč (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, čj. 6 Ads 87/2006 - 36, č. 1389/2007 Sb. NSS, ze dne 23. 6. 2005, čj. 7 As 10/2005- 98, č. 1119/2007 Sb. NSS, ze dne 11. 8. 2004, čj. 5 A 48/2001 - 47, č. 386/2004 Sb. NSS, nebo ze dne 17. 9. 2003, čj. 5 A 156/2002 - 25, č. 81/2004 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu ze dne 19. 2. 2008, čj. 7 Afs 212/2006–76, č. 1566/2018 Sb. NSS, také uvedl, že „*při posuzování nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí je nutno postupovat obezřetně a vyhradit tyto případy jen vážným vadám rozhodnutí. Zrušením rozhodnutí krajského soudu pro nepřezkoumatelnost se totiž oddaluje okamžik, kdy bude základ sporu správními soudy s konečnou platností vyřešen, což neprospívá zájmu účastníků řízení na projednání věci bez zbytečných průtahů ani veřejnému zájmu na hospodárnosti řízení.*“ Konstatování nepřezkoumatelnosti by mělo být vyhrazeno opravdu výjimečným případům, kdy není z odůvodnění napadeného rozhodnutí vůbec patrné hodnocení podstatných důvodů či skutečností (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016-123, č. 3668/2018 Sb. NSS, bod [29]). Uvedené závěry lze aplikovat i na napadené rozhodnutí správního orgánu, které výše naznačeným předpokladům přezkoumatelnosti vyhovělo.
22. Žalobce formuloval žalobní tvrzení stran rozporu závěrů žalovaného se spisovým materiálem a nedostatečným odůvodněním značně obecně. Míra precizace žalobních bodů přitom do značné míry předurčuje, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu správní soud přistoupí a posoudí ho (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS). Žádné z žalobních tvrzení o pochybení žalovaného soud neshledal důvodným. Skutkový stav byl dostatečně zjištěn a odpovídá okolnostem daného případu ve smyslu § 2 odst. 4 a § 3 správního řádu. Žalovaný vycházel především z vlastní výpovědi

žalobce a ze zjištění Policie České republiky. Rozhodnutí žalovaného je taktéž dostatečně odůvodněno. Bylo odpovědností žalobce, aby v žalobě specifikoval skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí žalovaného (srov. přiměřeně rozsudky NSS ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004–54, či ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012–42).

23. K námitce nezohlednění existence, blíže neoznačených, známých žalobce na území České republiky a jimi zajištěného ubytování (žalobce tvrdí závěr, že se na nijak neoznačené „výše uvedené adrese“ bude zdržovat a pravidelně se hlásit ministerstvu) soud uvádí, že žalobce v průběhu správního řízení nikdy netvrdil, že by na území České republiky měl jakékoli zázemí. Toto naopak při své výpovědi před cizineckou policií za přítomnosti tlumočnicka výslovně vyvrátil (srov. protokol ze dne 27. 8. 2024). Žalobce rovněž nezmínil, že by zde měl zajištěné ubytování. Žalobce ani v žalobě nic konkrétně neuvádí, natož adresu jakéhokoli ubytování; odkazované Potvrzení o zajištění ubytování soudu ke dni jeho rozhodování nedoložil.
24. Nelze rovněž přehlédnout, že žalobce přítomnost osoby blízké na území České republiky vyloučil i při svém pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu dne 17. 9. 2024. To naopak sdělil, že jeho rodinní příslušníci se nacházejí na území Německa, kam i on dle své výpovědi směřoval, a Francie. Tato rozcházející se tvrzení, společně s absencí jakéhokoli konkrétního označení možných známých či adresy, značně devalvují relevanci těchto žalobních lkaní žalobce.
25. Krajský soud si k námitkám žalobce o paušálně vyznívajícím odůvodnění napadeného rozhodnutí nemůže upřít poznámku, že to je naopak žaloba podaná žalobcem, která svou formou i obsahem vyznívá poměrně „vzorově“ a ve svém textu ponechává údaje nekorespondující s individuálními okolnostmi právě souzené věci (za všechny například námitka maximální délky stanovené doby zajištění, byť žalovaný stanovil dobu zajištění v délce 140 dnů).
26. Krajský soud takto shrnuje, že napadené rozhodnutí nepřezkoumatelností netrpí a skutková zjištění mají oporu ve správním spise. Též nedošlo k porušení výčtem označených procesních ustanovení. Žalovaný se v posuzované věci zhostil své role řádně; zabýval se relevantními skutečnostmi, posoudil důvody zajištění i možnosti uložení zvláštních opatření. Rovněž odůvodnil stanovenou délku zajištění. Ve věci nechybí individualizované úvahy žalovaného reflektující konkrétní okolnosti. Žalovaný rozhodl konzistentně a strukturovaně.

V. 2. K uložení zvláštních opatření

27. Krajský soud přezkoumal úvahy žalovaného týkající se nezbytnosti zajištění, včetně hodnocení nemožnosti uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu a tyto považuje za dostatečné a přezkoumatelné. Napadené rozhodnutí ob stojí v konfrontaci se žalobními námitkami. Liché je i tvrzení žalobce, že žalovaný přistoupil k jeho zajištění pouze na základě nelegálního pobytu.
28. Ze správního spisu v projednávaném případě vyplývá, že před podáním žádosti o mezinárodní ochranu, resp. před vydáním napadeného rozhodnutí, žalobce

nekontrolovaně putoval rozlišnými státy Evropy a Evropské unie, pohyboval se za pomoci převaděčů a bez platného víza či povolení k pobytu, čehož si je vědom; činil tak z nedostatku financí.

29. Byť lze v obecné rovině připustit, že uložení zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu mají přednost před zajištěním cizince v zařízení pro zajištění cizinců, v souzené věci byl aplikován zajišťovací důvod předpokládaný § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, k jehož souvztažnosti s § 47 zákona o azylu se již opakovaně vyslovoval Nejvyšší správní soud. Kupříkladu v rozsudku ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48, Nejvyšší správní soud krom dalšího uvedl, že při posouzení účinnosti zvláštních opatření nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložení pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. V rozsudku ze dne 27. 2. 2019, č. j. 6 Azs 351/2018-32, Nejvyšší správní soud nepovažoval za nesprávný postup, kdy žalovaný správní orgán zčásti ztotožnil důvody pro samotné zajištění s důvody vedoucími k závěru o nemožnosti využití zvláštních opatření.
30. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu žalovaný přistoupí k zajištění mj. za splnění podmínky, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Za těchto okolností je podle názoru krajského soudu vyloučeno použití mírnějších prostředků, neboť zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu předpokládá, že se žadatel o mezinárodní ochranu těmito zvláštním opatřením podřídí a že je bude dodržovat. V souzené věci je důvodné se domnívat, že jejich uložení nebude dostatečné k zabezpečení účasti žalobce jakožto žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Krajský soud souhlasí se závěrem žalovaného, že použití zvláštních opatření předpokládaných § 47 zákona o azylu by v případě žalobce nebylo účinné.
31. Jakkoliv nelze paušálně říci, že by v případě existence důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu byla možnost uložení zvláštních opatření vždy vyloučena, jejich neúčinnost bude častější než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění. Vždy však bude třeba zvážit osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťováním řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených Českou republikou nebo jinými státy Evropské unie, včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince (srov. přiměřeně již zmiňované usnesení rozšířeného senátu č. j. 5 Azs 20/2016-38, body 36 a 37).
32. Je tak možno shrnout, že se v případě existence důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu lze setkat s častějším vyloučením možnosti uložení zvláštních opatření než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění.
33. Žalovaný v rozhodnutí poukázal na to, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu až poté, co byl zajištěn cizineckou policií za účelem realizace správního. Popis „příjezdové historie“ žalobce podaný žalovaným žalobce nikterak nezpochybnil či nevyvrátil. Je proto na místě se tázat, proč žalobce žádá o mezinárodní ochranu až v České republice, když cestoval po jiných státech Evropy a Evropské unie. Co se pak týče tvrzených obav z pronásledování či návratu spojených s mobilizací, resp. krevní mstou, ty budou

předmětem meritorního posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. Jejich aktuální hodnocení by bylo předčasné.

34. Ze správního spisu nevyplývá žádná překážka bránící žalobci v dřívějším podání žádosti o mezinárodní ochranu. Je zcela evidentní, že žalobce měl dostatek času se volně pohybovat po území jiných států a podat tam žádost o udělení mezinárodní ochrany u příslušného orgánu. Prvky účelovosti konstatované žalovaným tak bezpochyby popisované chování žalobce nese. Krajský soud na tomto místě pro úplnost doplňuje, že účelem § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je „zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění v situaci, kdy cizinec během řízení uplatní své právo požádat o mezinárodní ochranu“, což Nejvyšší správní soud potvrdil např. v rozsudcích ze dne 15. 2. 2017, č. j. 10 Azs 284/2016–35, nebo ze dne 28. 2. 2017, č. j. 4 Azs 9/2017–31.
35. Již výše soud rovněž uvedl, že odůvodnění napadeného rozhodnutí v otázce potencionálního uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu nelze po posouzení krajským soudem považovat ani za nepřezkoumatelné z důvodu obecnosti a neposouzení individuálního případu žalobce. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný shrnuje příjezd žalobce, poukazuje na jeho reakci na rozhodnutí správního orgánů o vyhoštění, resp. možnou účelovost žádosti o mezinárodní ochranu. Žalobce se zabýval i osobními poměry žalobce a jeho možnou budoucí spoluprací se správními orgány. Z obsahu správního spisu i napadeného rozhodnutí plynou též důvody pro to závěr o tom, že žalobce se státními orgány nebude adekvátně nespolupracovat.
36. Výše uvedená hlediska považuje krajský soud coby důvody předpokládané neúčinnosti uložení zvláštních opatření za dostačující v souladu s rozhodovací praxí správních soudů. Za všechny odkazuje kupříkladu na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2021, č. j. 1 Azs 469/2020–33. Podle rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu vyslovené v usnesení ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016-38, č. 3559/2017 Sb. NSS, je při zvažování zvláštních opatření namísto zohlednit pobytovou historii žadatele, včetně případného maření předchozích rozhodnutí o správním vyhoštění.
37. Žalobce vytýká žalovanému, že z pouhého směřování linkové dopravy do Berlína nelze usuzovat na jeho cílovou zemi. Tvrdí, že měl zájem požádat o azyl v České republice, aby zde mohl žít. Jeho žalobní tvrzení jsou však v příkrém rozporu s tím, co žalobce sám uváděl do protokolu před správním orgánem v rámci řízení o své žádosti o mezinárodní ochranu a co je obsahem správního spisu v rámci posuzované věci. Zde jednoznačně označuje za svou cílovou zemi Německo, což podpořil i tím, že zde má své rodinné příslušníky. Žalobce přitom v České republice nemá žádné sociální a rodinné vazby, a byť to (poměrně nevěrohodně a nekonzistentně v žalobě tvrdí – viz již úvahy v bodech 23–25 tohoto rozsudku), ničím to nedokládá, ba naopak to svými pozdějšími vyjádřeními i vyvrací. V úvaze žalovaného o tom, že by žalobce v případě propuštění nevyčkal výsledku správního řízení a pokračoval dál ve své nekontrolované cestě po území států Evropské unie, proto má reálné opodstatnění.
38. Mezi zákonné předpoklady zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu patří také nemožnost účinně uplatnit zvláštní opatření podle § 47 téhož zákona.

39. Krajský soud připomíná, že zvláštní opatření lze považovat za účinná, pokud jimi lze dosáhnout daného konkrétního účelu zajištění bez fyzického zajištění žadatele. K uložení zvláštních opatření (je-li to možné), má být vždy přistoupeno namísto významného a citelného zásahu do práv, jakým je omezení osoby na osobní svobodě. V této souvislosti lze přiměřeně odkázat také na závěry rozšířeného senátu vyslovené v usnesení ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016–38, č. 559/2017 Sb. NSS, podle kterého *„možnost aplikace zvláštního opatření namísto zajištění cizince a tomu korespondující úvahy správního orgánu budou nutně záviset na důvodu zajištění“*.
40. Podle krajského soudu jsou stran neúčinnosti zvláštních opatření podstatné též nulové vazby k osobám na území České republiky, nejasné finanční poměry žalobce, jeho příjezdová historie i uložení správní vyhoštění. Z kombinace těchto faktorů je pravděpodobné, že by po propuštění ze zařízení pro zajištění cizinců zamířil do ilegality. S ohledem na poměry žalobce, jeho minulost a záměry, se zákonem stanovené alternativy nenabízely. Ve správním řízení žalobce nepředložil žalovanému žádný rozumný důvod, na jehož podkladě by se mohl domnívat se, že by se žalobce dobrovolně zdržoval na jakémkoli místě v České republice a spolupracoval se správními orgány. Potřebná míra důvěry, jak o ní pojednává rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 2. 2011, č. j. 5 A 33/2011–18, tak v projednávané věci absentovala.
41. Za těchto okolností shledal krajský soud, že odůvodnění napadeného rozhodnutí s přihlédnutím k obsahu spisu za dostačující. Obstojí i při posouzení v testu nezbytnosti a proporcionality. Propuštěním žalobce ze zajištění v případě aplikace zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu není dle názoru krajského soudu předpoklad, že by žalobce spolupracoval se správním orgánem a že by tak zvláštní opatření plnilo svůj účel a propuštěním žalobce ze zajištění by byl ohrožen průběh správního řízení.

V. 3. Ke stanovení doby trvání zajištění

42. Účel zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je z povahy věci provázán s délkou řízení o mezinárodní ochraně. Jak konstatoval kasační soud v rozsudku ze dne 23. 1. 2019, č. j. 1 Azs 363/2017–38, zpravidla *„nelze osobu zajistit na dobu kratší, než je doba řízení o mezinárodní ochraně, přičemž opačný postup by vedl ze zmaření účelu institutu zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.“*
43. Stanovení doby zajištění je tedy zdůvodněno předpokládanou délkou řízení o mezinárodní ochraně. V nynější věci nelze dovodit, že by žalovaný překročil limity správního uvážení. Nejvyšší správní soud k tomu v usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002-42, publ. pod č. 950/2006 Sb. NSS uvedl, že *„správní uvážení je v první řadě vždy limitováno principy vyplývajícími z ústavního pořádku České republiky; z nich lze vyvodit, že i tam, kde vydání rozhodnutí závisí toliko na uvážení správního orgánu, je tento orgán omezen zákazem libovůle, příkazem rozhodovat v obdobných věcech obdobně a ve stejných věcech stejně (...), tj. principem rovnosti, zákazem diskriminace, příkazem zachovávat lidskou důstojnost, jakož i povinností výslovně uvést, jaká kritéria v rámci své úvahy použil, jaké důkazní prostředky si opatřil, jaké důkazy provedl a jak je hodnotil, a k jakým skutkovým a právním závěrům dospěl.“* Jen z těchto hledisek tak může soud stanovení doby zajištění přezkoumat, přičemž v případě

přezkumu stanovení doby zajištění patří k těmto kritériím rovněž přiměřenost délky zajištění.

44. Žalovaný v napadeném rozhodnutí popsal aspekty řízení o mezinárodní ochraně, resp. poukázal na skutečnost, že žalobce v postavení žadatele o mezinárodní ochranu může měnit důvody své žádosti v průběhu probíhajícího správního řízení. Důvody žádosti o mezinárodní ochrany pak předurčují rozsah a způsob posuzování žádosti o mezinárodní ochrany ze strany správního orgánu, neboť mohou vést k nutnosti posouzení vznesené žádosti o mezinárodní ochranu z pohledu podmínek a kritérií předpokládaných v § 12 až 14 b zákona o azylu.
45. Žalovaný poukázal na maximální možnou délku azylového řízení ve smyslu § 27 zákona o azylu. Zohlednil dále lhůtu pro podání žaloby a dobu pro rozhodnutí o případné žádosti o odkladný účinek žaloby za situace, kdy tato nemá odkladný účinek ze zákona. Kalkuloval i s lhůtou pro doručování. Takto dospěl k závěru, že je možno žalobce zajistit maximálně na dobu 140 dnů (90 dnů pro prvotní rozhodování o žádosti o mezinárodní ochranu + 15 dnů pro podání žaloby + 30 dnů představující lhůtu pro rozhodnutí soudu o případném návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě + 5 dnů pro doručování). V této souvislosti musí krajský soud důrazně korigovat žalobní tvrzení o tom, že žalovaný stanovil napadeným rozhodnutím maximální délku zajištění. Prezentovaný názor žalobce nemá prážadnou oporu v napadeném rozhodnutí či spisovém materiálu.
46. Žalobce v nyní projednávané věci nenamítal žádné konkrétní okolnosti, které by žalovaný při stanovení délky zajištění opomenul zohlednit a které by činily zdůvodnění této stanovené doby nepřiměřeným či nepřezkoumatelným. Setrval z hlediska formulace žalobní námitky pouze v obecné rovině.
47. Krajský soud považuje zdůvodnění doby zajištění v posuzované věci s ohledem na dostupné zdroje žalovanému a vzhledem k závěrům vysloveným v rozsudku ze dne 23. 1. 2019, č. j. 1 Azs 363/2017–38, či ze dne 7. 2. 2019, č. j. 1 Azs 316/2017–43, za dostatečné. Aplikace správního uvážení při rozhodování o stanovení délky trvání zajištění nalezla odraz v odůvodnění rozhodnutí. Soud mohl přezkoumat, zda správní orgán správního uvážení nezneužil či nepřekročil jeho meze. V řízení o žalobě proti rozhodnutí o zajištění cizince a stanovení délky trvání zajištění soud ve správním soudnictví totiž hodnotí postup správního orgánu a zkoumá, zda uvážení správního orgánu o stanovení doby zajištění nevybočuje ze zákonem stanovených mezí, má oporu ve zjištěném skutkovém stavu a není svévolné (srov. přiměřeně rozsudek ze dne 2. 11. 2011, č. j. 1 As 119/22011–39, týkající se stanovení prodloužení doby zajištění, jehož závěry jsou použitelné i v nynější věci). Uvedeným požadavkům napadené rozhodnutí vyhovuje.
48. Pro úsudek o tom, že stanovená doba zajištění v případě žalobce obстоjí a není extenzivní, je podstatné i to, že za situace, kdy by o mezinárodní ochraně žalovaný rozhodl dříve, než stanovená doba zajištění uplyne, odpadl by zákonný důvod trvání zajištění podle § 46 odst. 1 písm. e) zákona o azylu (zajištění tak bude ukončeno). Není též od věci poukázat na možnost periodického přezkumu důvodů zajištění. Žalobce je oprávněn v zajištění požádat žalovaného o opětovné posouzení důvodů zajištění dle § 46a odst. 10 zákona o azylu, o čemž

byl řádně poučen v rozhodnutí žalovaného, a žalovaný je povinen v zákonných lhůtách o žádosti žalobce rozhodnout.

49. Krajský soud uzavírá, že při stanovení doby zajištění žalovaný nevybočil z mantinelů správního uvážení, napadené rozhodnutí v této části považuje soud za dostatečně a přezkoumatelně odůvodněné. Jsou v něm popsány okolnosti podporující stanovenou dobu zajištění.
50. Krajský soud dodává, že rozhodnutí žalovaného v části stanovení doby zajištění je souladné i s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2024, č. j. 9 Azs 38/2024-50, podle něhož nelze dobu zajištění stanovit na maximální délku pouze s odůvodněním, že řízení ve věci mezinárodní ochrany může dle § 27 odst. 1 písm. a) uvedeného zákona trvat až šest měsíců. Takto žalovaný v souzené věci nepostupoval. Naopak zákonným a přezkoumatelným způsobem odůvodnil, proč v případě žalobce stanovil dobu zajištění žalobce do 15. 1. 2025.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

51. Ze všech shora uvedených důvodů soud žalobu jako nedůvodnou v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
52. Soud nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, neboť o žalobě rozhodl bez zbytečného odkladu po obstarání podkladů nutných pro rozhodnutí, do 7 pracovních dnů od doručení správního spisu a zároveň ve lhůtě 30 dnů od podání žaloby ve smyslu § 73 odst. 4 s. ř. s., a to tak, že žaloba byla zamítnuta. Případný odkladný účinek přitom působí jen do skončení řízení před soudem. V této situaci by tedy již rozhodování o odkladném účinku žaloby bylo bezpředmětné (k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2021 č. j. 1 Azs 95/2021-25).
53. Podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal soud žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 30. září 2024

Shodu s prvopisem potvrzuje J.V.

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně